

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:1008

Πληροφορίες: Φ. Γκίκα
Τηλέφωνο: 213 151 6353
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση:

1. Πίνακας Διανομής
2. Υπουργείο Κοιν. Συνοχής & Οικογένειας

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 430/20-10-2025 Ερώτηση»

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, κατά λόγο αρμοδιότητας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

A. Ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων

Με την παρ. 4α του αρ. 25 του ν. 4670/2020 (Α' 43), όπως ισχύει, προβλέπεται ότι από την 1.1.2023, το συνολικό ποσό της κύριας σύνταξης αυξάνεται κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου Ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω, εκδόθηκε η απ 126331/28.12.2022 κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 6949) με την οποία καθορίστηκε από 1. 1.2023 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2022, το οποίο ανέρχεται σε επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό (7,75%).

Στη συνέχεια εκδόθηκε η α.π. Φ. 11321/οικ.104985/4.12.2023 ΚΥΑ (Β' 6856) με την οποία καθορίστηκε από 1. 1.2024 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2023, το οποίο ανέρχεται σε τρία επί τοις εκατό (3%), ενώ με την α.π. 53457/12.12.2024 ΚΥΑ (Β' 6865) καθορίστηκε από 1.1.2025 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2024 και το οποίο ανέρχεται σε δύο και τέσσερα δέκατα επί τοις εκατό (2,4%). Τέλος, εκδόθηκε η α.π. 31854/5.12.2025 ΚΥΑ (Β' 6519), με την οποία καθορίστηκε ότι το συνολικό ποσό

των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31η.12.2025, αυξάνεται από την 1η.1.2026 κατά δύο και τέσσερα δέκατα επί τοις εκατό (2,4%).

Β. Ετήσια ενίσχυση χαμηλοσυνταξιούχων

Με τις διατάξεις του άρθρου 72 του ν.5217/2025 (Α' 120) θεσπίζεται από το έτος 2025 και εφεξής, η χορήγηση ετήσιας οικονομικής ενίσχυσης ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ για τους συνταξιούχους του e-Ε.Φ.Κ.Α., στους οποίους καταβλήθηκε κύρια σύνταξη γήρατος ή θανάτου κατά τον μήνα Σεπτέμβριο εκάστου έτους αναφοράς, καθώς και για όσους λαμβάνουν σύνταξη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί υπαγωγής στον ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης των υπαλλήλων, λειτουργών του Δημοσίου καθώς και των στρατιωτικών, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας τους στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους από το έτος αναφοράς,

β) το ετήσιο συνολικό οικογενειακό εισόδημά τους, ανεξαρτήτως της πηγής προέλευσης, φορολογούμενο και απαλλασσόμενο, πραγματικό και τεκμαρτό, δεν υπερβαίνει για το εκάστοτε προηγούμενο φορολογικό έτος το ποσό των δεκατεσσάρων χιλιάδων (14.000) ευρώ για τον άγαμο και των είκοσι έξι χιλιάδων (26.000) ευρώ για τον έγγαμο ή για το μέρος συμφώνου συμβίωσης,

γ) το σύνολο της αξίας της ακίνητης περιουσίας υπόχρεου, συζύγου ή μέρους συμφώνου συμβίωσης και εξαρτώμενων τέκνων δεν υπερβαίνει, με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) εκάστου έτους αναφοράς, το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για τον άγαμο και των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ για τον έγγαμο ή για το μέρος συμφώνου συμβίωσης.

Σκοπός των ανωτέρω διατάξεων είναι η ενίσχυση του συνόλου των χαμηλοσυνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ που πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια που θέτει η διάταξη, οι οποίοι πέραν της ετήσιας αύξησης λαμβάνουν και την ετήσια οικονομική ενίσχυση.

Γ. Ενίσχυση των συνταξιούχων με προσωπική διαφορά

1. Μετά τη θέσπιση με τον ν.4387/2016 (Α' 85) νέου τρόπου υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ από 13.5.2016 και μετά, προβλέφθηκε με τα άρθρα 14 & 33 του ίδιου νόμου και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες α.π. οικ.26083/887/2016 (Β' 1605) και Φ.11321/οικ.10772/382/9.3.2021 (Β' 1082) Υπουργικές Αποφάσεις, ο επανυπολογισμός από 1.1.2019 των καταβαλλόμενων ή καταβλητέων κατά την 12.5.2016 κύριων συντάξεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν.4387/2016, προκειμένου για την εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του e-ΕΦΚΑ (λήψη εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης) και την προστασία των συντάξεων αυτών, με την πρόβλεψη χορήγησης προσωπικής διαφοράς, στις περιπτώσεις που το καταβαλλόμενο ποσό συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει κατά το στάδιο της αναπροσαρμογής τους.

2. Σύμφωνα με το αρ. 14 παρ. 2β του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4670/2020 (Α'43) και ισχύει, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου 14, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου.

Επιπλέον, σύμφωνα με το αρ. 14 παρ. 3 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 3.β.α και 3.β.β. του αρ. 25 του ν. 4670/2020 και ισχύει, οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016. Εάν από την ίδια ημερομηνία το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του αρ. 25 του ν. 4670/2020.

Σημειώνεται ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν αποκλείει την θετική αναπροσαρμογή (αύξηση) των συντάξεων όσων συνταξιούχων διατηρούν θετική προσωπική διαφορά μελλοντικά, θέτει όμως ως προϋπόθεση η προσωπική αυτή διαφορά να έχει προηγουμένως μηδενιστεί μέσω του συμψηφισμού της με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 14 παρ. 4α του ν.4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 25 του ν. 4670/2020, αναπροσαρμογές/αυξήσεις των συντάξεων και τούτο διότι:

i. αφενός με το ν.4387/2016 θεσπίστηκε ένας νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που οδηγεί σε μείωση των εφεξής καταβαλλομένων συντάξεων σε σχέση με το προϊσχύον σύστημα, προκειμένου για την συγκράτηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης και την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος. Συνεπώς, όσοι καθίστανται συνταξιούχοι από τις 13.5.2016 και μετά βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους ήδη συνταξιούχους την ημερομηνία αυτή, των οποίων οι συντάξεις υπολογίστηκαν με διατάξεις προγενέστερες του ν.4387/2016, και

ii. αφετέρου η θετική προσωπική διαφορά διατηρήθηκε και συνέχισε να καταβάλλεται και μετά την 1.1.2019, με αποτέλεσμα οι διατηρούντες θετική προσωπική διαφορά παλαιοί συνταξιούχοι να βρίσκονται σε ευμενέστερη θέση σε σχέση με τους μετά το ν.4387/2016 συνταξιούχους ακόμη και στις περιπτώσεις που έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δεδομένα (έτη ασφάλισης και συντάξιμες αποδοχές).

3. Επισημαίνεται ακόμη ότι, προκειμένου για την οικονομική ενίσχυση των συνταξιούχων που διατηρούν προσωπική διαφορά και ως εκ τούτου δεν έλαβαν την χορηγούμενη αύξηση των συντάξεων, με το αρ. 17 του ν. 5162/2024 (Α' 198) προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ, για τους συνταξιούχους του e- ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2024 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ.

Αντίστοιχα, για την προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024, με το αρ. 123 του ν. 5078/2023 (Α' 211) προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ για τους συνταξιούχους του ε- ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2023 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ, ενώ για την στάθμιση του πληθωρισμού κατά το έτος 2022, με το αρ. 80 του ν.5036/2023 (Α' 77), χορηγήθηκε εφάπαξ οικονομική ενίσχυση, κυμαινόμενη μεταξύ 200 και 300 ευρώ, στους συνταξιούχους του ΕΦΚΑ που διατηρούσαν προσωπική διαφορά και των οποίων οι συντάξεις, ως συνολικό ποσό, είτε δεν αυξήθηκαν καθόλου είτε αυξήθηκαν μερικώς.

4. Με το άρθρο 265 του ν. 5259/2025 ο συμψηφισμός της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε αυξήσεις των συντάξεων καταργείται σταδιακά από την 1η.1.2026. Το μέτρο έχει άμεση εφαρμογή, ως εξής:

α) συνταξιούχοι με μηδενική προσωπική διαφορά κατά την 31.12.2025, λαμβάνουν όλο το ποσό της αύξησης για το έτος 2026

β) συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά κατά την 31.12.2025 της οποίας το ποσό είναι μικρότερο του 50% του ποσού της αύξησης, λαμβάνουν μετά τον συμψηφισμό με το ποσό της αύξησης, το εναπομείναν ποσό της αύξησης, ανάλογα με το ύψος της προσωπικής διαφοράς, με κατώτατο ποσό αύξησης το 50% της συνολικής αύξησης

γ) συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά κατά την 31.12.2025 της οποίας το ποσό είναι μεγαλύτερο του 50% του ποσού της αύξησης, λαμβάνουν μετά τον συμψηφισμό με το 50% του ποσού της αύξησης, το εναπομείναν 50% του ποσού της αύξησης.

Από το έτος 2027 και εφεξής χορηγείται πλήρης αύξηση στο ποσό των κύριων συντάξεων, όπως έχει διαμορφωθεί την 31.12.2026, χωρίς συμψηφισμό του εναπομείναντος υπερβάλλοντος ποσού λόγω προσωπικής διαφοράς.

Έτσι, όλοι οι συνταξιούχοι λαμβάνουν ολόκληρο το ποσό της ετήσιας αναπροσαρμογής των συντάξεων, γεγονός που συμβάλλει στην αξιοπρεπή διαβίωσή τους. Στο εξής, η προσωπική διαφορά παύει να αποτελεί τροχοπέδη στη χορήγηση της ετήσιας αύξησης των συντάξεων και με αυτόν τον τρόπο υλοποιείται η σχετική εξαγγελία του Πρωθυπουργού.

Δ. Περί της αναπροσαρμογής των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος

Ως προς το θέμα της αναπροσαρμογής των ορίων ηλικίας αναφέρουμε ότι με την παρ. 3 του αρ. 11 του ν. 3863/2010 και την παρ. 3 του άρθρου 7 του ν.3865/2010 προβλέπεται ότι τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, **ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία των 65 ετών.** Εξάλλου, οι μεταβολές σε αναφορά είτε με τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης είτε με τις συνταξιοδοτικές παροχές, επέρχονται εντός του πλαισίου της αρχής της βιωσιμότητας και λαμβάνοντας υπόψη τα όρια και τις αντοχές του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι από τα παρόντα επιστημονικά στοιχεία, πορίσματα και μελέτες δεν

προκύπτει η ανάγκη μεταβολής των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4336/2015.

Κατά τα λοιπά θέματα αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Πίνακας Διανομής:

-Βουλευτής κ. ΣΤ. Φωτόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού